

Savaş Malkoç: “Türkiye İlaçta Yatırım Aşamasını Geçti; şimdi Stratejik Karşılık Alma ve Kalıcı Reform Zamanı!”

17 Haziran 2026

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası'nın Genel Sekreteri Savaş Malkoç

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) tarafından 2014 yılından bu yana kesintisiz olarak yayımlanan “**Türkiye İlaç Sektörü Raporu**“, endüstrinin son on yıldaki yapısal dönüşümünü, küresel başarılarını ve karşı karşıya olduğu kronik sorunları rasyonel verilerle ortaya koyan en önemli referans kaynağı olma özelliğini koruyor. Gerek 479,4 milyar TL’ye ulaşan pazar büyüklüğü gerekse 185 ülkeye uzanan ihracat ağıyla Türkiye’nin stratejik bağımsızlığının en güçlü kalelerinden biri olan yerli ilaç sanayisi, bugün çok kritik bir eşikte duruyor.

WinAlly olarak; sektörü geleceğe taşıyacak 2030 vizyonunu, biyoteknolojik yatırımların ekonomik karşılığını, fiyatlandırma ve geri ödeme sistemindeki kalıcı reform ihtiyaçlarını konuşmak üzere **İEİS Genel Sekreteri Sayın Savaş Malkoç** ile derinlikli bir söyleşi gerçekleştirdik. Savaş Bey, Türk ilaç endüstrisinin mevcut performansını analiz ederken, kamu politikalarından beklentilerini de tüm netliğiyle paylaştı.

W- Sayın Malkoç, İEİS’in yayımladığı 2025 Türkiye İlaç Sektörü Raporu sektörün son on yıldaki dönüşümünü kapsamlı şekilde ortaya koyuyor. Öncelikle raporun temel bulgularını ve Türkiye ilaç endüstrisinin genel performansını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İEİS Genel Sekreteri Sayın Savaş Malkoç– Bildiğiniz gibi Türkiye İlaç Sektörü Raporumuzu 2014 yılından beri kesintisiz olarak yayınlıyoruz. Raporumuz, sektörümüzün yıllar içerisindeki gelişimini ortaya koymasının yanı sıra geleceğe ilişkin stratejik önceliklerin ve ihtiyaçların değerlendirilmesine de katkı sağlayan önemli bir referans kaynağı niteliği taşıyor.

Bugün Türkiye ilaç ve tıbbi sağlık ürünleri pazarı 479,4 milyar TL büyüklüğe ulaşmış durumda. Bunun **430,8 milyar TL’sini ilaç pazarı** oluşturuyor. **Sektörümüz; 111 üretim tesisi, 4 özel tıbbi amaçlı diyet gıda tesisi, 15 hammadde üretim tesisi, 40 Ar-Ge merkezi, 50 bini aşkın nitelikli çalışanı ve 185 ülkeye ulaşan ihracatıyla ülkemizin en stratejik sanayi kollarından biri olmayı sürdürüyor.**

Son on yılda sadece pazar büyüklüğü açısından değil, üretim altyapısı, biyoteknoloji yatırımları, Ar-Ge yetkinliği ve ihracat performansı açısından da kayda değer bir dönüşüm gerçekleştirdik. **İlaç üretim endeksindeki yüzde 70’lik artış, biyobenzer alanında yaklaşık 1,1 milyar dolarlık yatırım ve ihracatımızın Türkiye ortalamasının çok üzerinde büyümesi** bunun en somut göstergeleri arasında yer alıyor.

Ancak raporumuzun ortaya koyduğu bir diğer gerçek de sektörümüzün sürdürülebilir büyümesini destekleyecek yapısal adımlara duyulan ihtiyaçtır. Sektörümüz büyümeye devam ederken aynı zamanda maliyet baskıları, ilaç kuru uygulaması, fiyatlandırma ve geri ödeme sistemlerindeki açmazlar, ruhsatlandırma süreçlerindeki tıkanıklıklar gibi başlıklarda önemli sınamalarla karşı karşıya bulunuyor.

Önümüzdeki dönemde temel hedefimiz; ülkemizi biyobenzer ilaçlar başta olmak üzere ileri teknoloji ürünler geliştiren, üreten ve ihraç eden, bölgesel liderliğe ulaşmış ve küresel pazarlarda daha güçlü söz sahibi olan bir ilaç üssüne dönüştürmektir.

W- 2025 yılında ilaç ve tıbbi sağlık ürünleri pazarı 479,4 milyar TL'ye ulaştı. Bu büyümenin arkasındaki temel dinamikler nelerdir? Uzun vadede sektörü taşıyacak unsur sizce hangisi olacak?

S.M.- 2025 yılında gerçekleşen büyümenin temel kaynakları fiyat düzenlemesi, mevcut ürünlerin satış dağılımındaki değişim, yeni ilaç girişleri ve hacim artışı oldu.

Raporumuzun da ortaya koyduğu üzere, **değer bazındaki büyümede ilaç kuru düzenlemesinin etkisi belirleyici oldu.** Bunun yanı sıra, daha yüksek katma değerli ürünlerin pazar içindeki payının artması, yeni ürün girişleri ve artan tedavi ihtiyacı da büyümeyi destekleyen önemli unsurlar arasında yer aldı.

Ancak uzun vadeli perspektiften baktığımızda, sektörün büyümesini taşıyacak asıl unsurun fiyat kaynaklı genişleme değil, teknoloji ve katma değer odaklı dönüşüm olacağına inanıyoruz. Ar-Ge kapasitesinin güçlenmesi, biyobenzer ilaçlar başta olmak üzere ileri teknoloji ve yüksek katma değerli ürün geliştirme yetkinliğinin artırılması sektörümüzün geleceğini şekillendirecek temel dinamiklerdir.

Türkiye ilaç endüstrisinin sürdürülebilir büyümesi; üretim gücünü teknolojiyle birleştiren, daha fazla katma değer üreten ve küresel pazarlarda daha güçlü konumlanan bir yapı üzerine inşa edilmelidir. Kalıcı değer yaratacak olan da bu dönüşümün başarısıdır.

W- Önceki röportajınızda ilaç kurundaki katsayı artışını reform sürecinin ilk aşaması olarak tanımlamıştınız. Bugün geldiğimiz noktada fiyatlandırma sistemine ilişkin beklentileriniz nelerdir?

S.M.- Son dönemde ilaç fiyatlandırma sisteminde atılan adımları sektörümüz açısından önemli buluyoruz. Özellikle ilaç kuru belirlenirken kullanılan katsayının yüzde 60'tan yüzde 65'e yükseltilmesi İEİS olarak uzun süredir dile getirdiğimiz taleplerimizin karşılık bulması açısından değerli bir gelişme oldu.

Bununla birlikte, fiyatlandırma sisteminin kalıcı, öngörülebilir ve ekonomik gerçeklerle daha uyumlu bir yapıya kavuşturulması için reform sürecinin devam etmesini zorunlu görüyoruz. İlaç üretimi uzun vadeli yatırım, planlama ve yüksek sermaye gerektiren stratejik bir faaliyet alanıdır. Bu nedenle sektörün geleceğe yönelik planlamalarını sağlıklı bir şekilde yapabilmesi ve önünü daha net görebilmesi büyük önem taşımaktadır.

Nisan ayında yapılan artışa rağmen ilaç kurunun güncel piyasa kuruna oranı hala 54,7 seviyesindedir. Döviz kurunda yaşanan artışlar dikkate alındığında, bu oranın önümüzdeki dönemde daha da gerilemesi ve iki kur arasındaki makasın açılması

kaçınılmaz görünmektedir. İlaç fiyatlarının hala sınırlı ve gecikmeli güncellemelerle yönetilmeye devam edilmesi, üretim kapasitesinin sürdürülebilirliği, yeni yatırımların hayata geçirilmesi ve Ar-Ge faaliyetlerinin güçlendirilmesi açısından risk oluşturmaktadır.

Gelinen noktada beklentimiz, ilaç kuru katsayısının yüzde 70 seviyesine yükseltilmesi ve yıl içerisinde oluşabilecek kur hareketlerine karşı daha hızlı çalışan bir güncelleme mekanizmasının oluşturulmasıdır.

İlaveten, mevcut durumda 5 referans ülkenin fiyatı en düşük olan ülkedeki fiyat referans olarak alınmakta olup, **yeni dönemde bunun “5 ülkenin ortalaması” olarak değiştirilmesi gerekmektedir.**

Diğer taraftan sağlık ve ilaç harcamalarının stratejik bir yatırım olarak değerlendirilmesi gerektiğine inanıyoruz. Nüfusun yaşlandığı, kronik hastalık yükünün arttığı ve **biyoteknolojik tedavilerin yaygınlaştığı bir dönemde ilaç bütçesinin orta ve uzun vadeli bir perspektifle güçlendirilmesi önem taşımaktadır.**

Burada vurgulamak isterim ki fiyatlandırma reformu yalnızca sektörümüzün gelişimi açısından değil, hastalarımızın ihtiyaç duydukları tedavilere kesintisiz ve zamanında erişiminin sağlanması açısından da kritik öneme sahiptir.

W- Raporda biyoteknolojik ilaçların pazar içindeki payının yüzde 21 seviyesine ulaştığı görülüyor. Türkiye biyoteknoloji alanında nasıl bir aşamada?

S.M.- Dünya ilaç endüstrisinin büyüme eksenini artık çok net biçimde biyoteknoloji etrafında şekilleniyor. Küresel ilaç pazarında biyoteknolojik ürünlerin payı yüzde 40'ın üzerine çıkarken, Türkiye'de de bu oran yüzde 21,1 seviyesine ulaşmış durumda.

2025 yılı itibarıyla Türkiye'de biyoteknolojik ilaç pazarı 33,3 milyon kutu hacme ve 90,9 milyar TL büyüklüğe ulaştı.

Son 10 yılı değerlendirdiğimizde, biyobenzer ilaçların büyüme performansı son derece dikkat çekici. Biyobenzer ilaçlar 2015-2025 döneminde, bileşik bazda yıllık yüzde 2,6 büyüyen toplam ilaç pazarı ve yüzde 3,1 büyüyen biyoteknolojik ilaç pazarının çok üzerinde bir performansla yüzde 17,3 oranında büyüdü.

Bu tablo yalnızca Türkiye'ye özgü bir gelişimi değil, küresel ilaç sektöründe yaşanan yapısal dönüşümü de yansıtıyor. Referans biyoteknolojik ilaçların patent sürelerinin sona ermesi, sağlık sistemlerinin artan maliyet baskıları karşısında daha sürdürülebilir çözümler araması ve tedavilere erişimi genişletmeye yönelik politikalar, **biyobenzer ilaçları dünya genelinde stratejik bir büyüme alanı haline getiriyor.**

Dolayısıyla önümüzdeki dönemde biyobenzer ilaçların küresel ilaç pazarındaki payını artırmaya devam etmesi bekleniyor. Ülkemizin güçlü üretim altyapısı, yetişmiş insan

kaynağı ve biyoteknoloji alanında son yıllarda kazandığı yetkinlikler dikkate alındığında, bu büyüme trendinin dışında kalması düşünülemez.

Bu anlayışla, son yıllarda sektörümüz tarafından yaklaşık 1,1 milyar dolar yatırım yapılarak 13 biyobenzer ilaç üretim tesisi kuruldu. Bugün bu tesislerimizde 42 adet ilacın üretimi yapılıyor.

Aslında bugün Türkiye biyoteknolojide yatırım yapılması gereken ülke olmaktan çıkmış, yapılan yatırımların ekonomik ve stratejik karşılığının alınması gereken aşamaya gelmiştir.

Dolayısıyla önümüzdeki dönemde bu yatırımlarımızı canlandıracak ilk adım, yerli biyobenzer üretimini destekleyecek kapsamlı bir yerelleşme hamlesidir. Yerli biyobenzer üretiminin desteklenmesi, fiyatı ve süresi önceden belirlenmiş kamu alım garantilerinin devreye alınması, klinik araştırma süreçlerini de kapsayacak şekilde düşük faizli nakdi finansman destekleri sağlanması, yerli üretimi önceleyen fiyatlandırma ve geri ödeme sistemlerinin bu dönüşümü teşvik edecek şekilde yapılandırılması büyük önem taşıyor.

Diğer taraftan, ülkemizde yakın zamanda yayınlanan ve **biyobenzer ilaçlara ilişkin belirli kriterler dahilinde Faz III çalışması gerekliliğini kaldıran yeni mevzuat düzenlemesini son derece değerli buluyoruz.** Uzun süredir dile getirdiğimiz ve ABD, AB, İngiltere, Kanada gibi ülkelerde uygulanan bu yaklaşımın ülkemizde de hayata geçirilmesi, biyobenzer geliştirme süreçlerini hızlandıracak önemli bir adım olmuştur.

Bu dönüşümü yalnızca sektörümüzün rekabet gücü açısından değil; ilaç arz güvenliği, kamu maliyesinin sürdürülebilirliği ve hastalarımızın tedavilere erişimi açısından da stratejik bir hamle olarak görüyoruz. **Doğru ve kararlı politikalarla ülkemiz biyobenzer ilaç üretimi ve ihracatında bölgesel bir merkez konumuna ulaşacak güçtedir.**

W- Referans ilaçların ülkemizde üretim oranı yüzde 80,9'a yükseldi. Bu gelişmeyi nasıl yorumluyorsunuz?

S.M.- Bu veri, Türk ilaç endüstrisinin son yıllarda yakaladığı dönüşümün en somut göstergelerinden biridir.

2015 yılında kutu bazında referans ilaçların yalnızca yüzde 56,6'sı ülkemizde üretilirken bugün bu oran yüzde 80,9 seviyesine ulaşmış durumda. Bu gelişme sadece üretim hacminin artması anlamına gelmiyor; aynı zamanda daha yüksek teknoloji gerektiren ve daha fazla katma değer yaratan ürünlerin de Türkiye'de üretilbildiğini gösteriyor.

Yerli üretimin güçlenmesi; ilaç arz güvenliği, dış ticaret açığının azaltılması, nitelikli istihdamın artırılması ve ülkemizin sağlık alanındaki stratejik bağımsızlığı açısından son derece önemli bir kazanımdır.

Aynı zamanda bu tablo, kamu politikaları ile sanayi yatırımlarının uyumlu şekilde ilerlediğinde Türkiye'nin ilaç üretiminde ne kadar güçlü sonuçlar elde edebildiğini de göstermektedir.

Önümüzdeki dönemde özellikle biyobenzer ilaçlar alanında da benzer bir dönüşüm gerçekleştirerek, yüksek katma değerli üretimde ve teknoloji geliştirmede ülkemizin konumunu daha da güçlendirmeyi hedefliyoruz.

WinAlly Notu: İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Sayın Savaş Malkoç'un sektörümüzün geleceğine ve stratejik vizyonuna dair yaptığı bu kapsamlı değerlendirmelerin ilk bölümünü tamamlıyoruz. Sektörümüzün ihracat vizyonu, Ar-Ge kapasitesi, dijitalleşme hamleleri ve 2030 yol haritası üzerine gerçekleştirdiğimiz söyleşimizin ikinci bölümünde; **Savaş Malkoç'un kamu politikaları, küresel rekabet ve ilaçta gelecek projeksiyonu üzerine sunduğu çok değerli görüşleri sizlerle buluşturmaya devam edeceğiz.....**